

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

KÄSKKIRI

13.10.16 nr 16-0293

**Väikeelamute energiatõhususe suurendamise
toetuse andmise tingimuste kinnitamine**

Vabariigi Valitsuse seaduse § 63 lõike 1 alusel ja kooskõlas Riigikogu 15. juuni 2009. a otsusega kinnitatud „Energiamajanduse riikliku arengukavaga aastani 2020“ kinnitan „Väikeelamute energiatõhususe suurendamise toetuse andmise tingimused“ (lisatud).

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa Oviir
ettevõtlusminister

Lisa
KINNITANUD
ettevõtlusminister
13.10.16
käskkirjaga nr 16-0293

Väikeelamute energiatõhususe suurendamise

toetuse andmise tingimused

SISUKORD

1. ÜLDSÄTTED	4
1.1 Toetuse taotlejate sihtgrupp	4
1.2 Mõisted	4
2. TOETUSE ANDMISE ALUSED	5
2.1 Üldised eesmärgid	5
2.2 Toetatavad tegevused	5
2.3 Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud	5
2.4 Toetatavate tegevuste abikõlblikkuse periood	6
2.5 Toetuse rahastamistingimused, piirmäär ja summa	6
2.6 Toetuse põhitingimused	7
3. TOETUSE TAOTLEMINE, NÕUDED TAOTLUSELE JA TAOTLEJALE	8
3.1 Toetuse taotlemine	8
3.2 Nõuded taotlejale	8
3.3 Taotleja kohustused	9
3.4 Nõuded taotlusele	9
4. TAOTLUSE MENETLEMINE	10
4.1 Taotluse menetlemine	10
4.2 Taotluse rahuldamine, osaline rahuldamine või rahuldamata jätmine	11
4.3 Taotluse rahuldamise otsuse muutmine ja kehtetuks tunnistamine	11
5. TOETUSE VÄLJAMAKSMISE TINGIMUSED	12
5.1 Toetuse väljamaksmise tingimused	12
5.2 Aruannete esitamise tähtajad ja kord	13
6. ÕIGUSED JA KOHUSTUSED	13
6.1 Toetuse saaja kohustused	13
6.2 KredExi õigused ja kohustused	14

1. ÜLDSÄTTED

Käesolevad toetuse andmise tingimused sätestavad toetuse taotlemise tingimused ja korra ning on koostatud „Energiamajanduse riiklik arengukava aastani 2020“ meetme 2.1 alusel.

1.1 Toetuse taotlejate sihtgrupp

Toetuse andmise sihtgrupp (taotlejad) on kinnistusraamatusse kantud kinnisasjal asuva väikeelamu füüsilisest isikust omanikud.

1.2 Mõisted

1.2.1 Väikeelamu – õiguslikul alusel ehitatud hoone, mille kasutamise otstarbena on ehitisregistrisse kantud üksikelamu, ridaelamu või kaksikelamu sektsioon, kahe korteriga elamu või ridaelamu, samuti suvila või aiamaa, mis rekonstrueeritakse käesoleva toetuse abil aastaringseks kasutamiseks ning mille kasutamise otstarve muudetakse ehitisregistris tööde lõppemisel üksikelamuks.

1.2.2 Projekt – väikeelamu rekonstrueerimiseks ja taastuenergiaallikaid kasutavate seadmete paigaldamiseks ja olemasolevate süsteemidega ühendamiseks vajalik ehitusseadustiku kohane tekstiline või skemaatiline juhenddokument, mis sisaldab ülevaadet kõikidest planeeritud töödest, sealhulgas akende vahetuse osas vahetatavate akende arv.

1.2.3 Rekonstrueerimine – ehitusseadustiku § 4 lõike 3 punktide 1–3 kohane hoone põhikonstruktsioonide ja tehnosüsteemide parendamine, mille tulemusena suureneb hoone energiatõhusus ja paraneb sisekliima.

1.2.4 Sisekliima – siseõhu füüsikalised (temperatuur, niiskus, õhu liikumise kiirus, õhu puhtus), keemilised ning bioloogilised tegurid, mis peavad olema sobilikud inimese pikaajaliseks tervislikuks ruumis viibimiseks. Kui eelpoolnimetatud tegurid vastavad standardis EVS-EN 15251 „Sisekeskkonna algandmed hoonete energiatõhususe projekteerimiseks ja hindamiseks, lähtudes siseõhu kvaliteedist, soojuslikust mugavusest, valgustusest ja akustikast“ toodud või samaväärsetele nõuetele, loetakse sisekliima normatiividele esitatavad nõuded täidetuks.

1.2.5 Energiamärgis – energiatõhususe miinimumnõuetele vastavuse tõendaja, mis annab infot projekteeritava või olemasoleva hoone projekteeritud energiavajaduse või tegeliku energiatarbimise kohta ja mis peab vastama ehitusseadustiku § 66 lõike 6 alusel kehtestatud nõuetele.

1.2.6 Taastuenergia tootmiseseade – päikese abil soojust või elektrit tootev taastuenergia tootmiseseade (päikesekollektor, PV-paneel). Elektritootmiseseade peab vastama (võrguinverteriga ühendamise abil) kuni 16 A võimsusele ühele faasile ja koguvõimsusele kuni 11 kW ning standardis EVS-EN 50438:2008 toodud inverteri vastavuse nõuetele võrguga liitumisel.

1.2.7 Ventilatsioon – õhuvahetusprotsess siseruumide ja väliskeskkonna vahel, mille eesmärgiks on tagada puhas ja tervislik ruumiõhk.

1.2.8 Taotlus – vormikohane allkirjastatud kirjalik avaldus koos lisatud dokumentidega rahalise toetuse saamiseks.

1.2.9 Taotleja – kinnistusraamatusse kantud kinnisasja füüsilisest isikust omanik, ühis- või kaasomandis olevate kinnisasjade puhul üks füüsilistest isikutest omanikest volitatud esindajana või füüsiline isik, kelle kasuks on seatud hoonestusõigus.

1.2.10 Toetuse saaja – isik, kelle käesoleva toetuse andmise tingimuste kohaselt esitatud taotlus toetuse eraldamiseks on rahuldatud.

2. TOETUSE ANDMISE ALUSED

2.1 Üldised eesmärgid

2.1.1 Toetuse andmise eesmärgid on:

2.1.1.1 parandada elamufondi kvaliteeti ja jätkusuutlikkust ning vähendada energiatarbimist läbi väikeelamute energiatõhususe suurendamise toetamise;

2.1.1.2 toetada väikeelamute rekonstrueerimiseks tehtavaid investeeringuid;

2.1.1.3 tõsta olemasolevate elamute sisekliima kvaliteeti ja energiatõhusust ning vähendada väikeelamute energiatarbimist;

2.1.1.4 soodustada erinevate taastuvenergiatehnoloogiate kasutuselevõttu.

2.2 Toetatavad tegevused

2.2.1 Toetuse andmise raames toetatavad tegevused:

2.2.1.1 väikeelamu energiatarbimise vähendamiseks tehtavad rekonstrueerimistööd ja nende tegemiseks vajalike ehitustoodete ja ehitusmaterjalide soetamine;

2.2.1.2 rekonstrueerimistööde projekteerimine;

2.2.1.3 rekonstrueerimistööde omanikujärelevalve teostamine;

2.2.1.4 taastuvenergia tootmiseseadme soetamine ja seadmete paigaldamine;

2.2.1.5 taastuvenergiaallikaid kasutava kütteseadme soetamine ja paigaldamine.

2.2.2 Kõik toetuse saamise aluseks olevad tegevused peavad olema kooskõlas kehtivate õigusaktidega. Projekteerimist ja ehitamist teostav ettevõtja peab olema pädev vastava teenuse osutamiseks ja vastama ehitusseadustiku §-des 21–25 toodud nõuetele. Taastuvenergia tootmiseseadme ühendamisel elamu tehnosüsteemidega peab elektritööde tegija omama majandustegevuse registris seadmetöö kannet elektritöö tegevusalal vastavalt seadme ohutuse seadusele.

2.3 Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

2.3.1 Toetuse andmise raames on abikõlblikud järgmised toetatavate tegevustega seotud kulud:

2.3.1.1 fassaadi, sokli või vundamendi soojustamisega seotud kulu;

2.3.1.2 katuse, katuslae või pööningulae soojustamisega seotud kulu;

2.3.1.3 akende ja välisuste vahetamisega seotud kulu;

2.3.1.4 esimese korruse pörandi või kütmata ruumi kohal asetseva pörandi soojustamisega seotud kulu;

2.3.1.5 küttesüsteemi asendamise või rekonstrueerimisega seotud kulu, sealhulgas soojatootmiseseadme paigaldamine, korstna ja ühenduslõõri ehitamine ja paigaldamine ning katelde ja nende lisatarvikute ja abiseadmete vahetamine;

2.3.1.6 ventilatsioonisüsteemi rajamise või asendamise või ventilatsioonisüsteemi rekonstrueerimisega seotud kulu;

2.3.1.7 taastuvenergia tootmiseseadme koos energia muundamiseks ja energiatootangu salvestamiseks vajalike seadmetega soetamise (elektritootmiseseadmete paigaldamisel võrguühendusega mitteliitumisel koos akupangaga) ja nende paigaldamisega seotud kulu;

2.3.1.8 õhk-vesi tüüpi soojuspumpade, mille soojustegur (COP) kütmisel on vähemalt 3,5 (7°C/35°C EN 14511), või vesi-vesi (maasoojuspump) tüüpi soojuspumpade, mille süsteemi soojustegur (COP) kütmisel on vähemalt 4,0 (0°C/35°C EN 14511), paigaldamisega seotud kulu;

2.3.1.9 energiamärgise koostamisega seotud kulu;

2.3.1.10 soojustamisega või tehnosüsteemide asendamise seotud muud otsest energiasäästu tagavate tööde, mis on projektis soovituslikena välja toodud, kulu;

2.3.1.11 rekonstrueerimiseks vajalike ehitustoodete ja ehitusmaterjalide soetamise kulu;

2.3.1.12 rekonstrueerimistööde või taastuvenergiaallikaid kasutavate seadmete paigaldamise projekteerimise ja omanikujärelevalvega seotud kulu. Omanikujärelevalve kulud on abikõlblikud, kui rekonstrueerimistööde tegemiseks on taotleja sõlminud vastava lepingu omanikujärelevalve tegevusalal tegutseva ettevõtjaga, kellel on vastavasisuline õigussuhe

ehitusseadustiku §-s 23 sätestatud pädeva isikuga või kui omanikujärelevalve teenust pakkuv füüsilisest isikust ettevõtja on ise pädev isik. Omanikujärelevalvet peab tegema eelnimetatud pädev isik, kes on märgitud majandustegevuse registris vastava ettevõtja pädevaks isikuks omanikujärelevalve tegevusala alaliigil;

2.3.1.13 rekonstrueerimistööde teostamisel siseviimistluse taastamisega seotud kulu, kuid mitte rohkem kui 5% rekonstrueerimistööde maksumusest.

2.3.2 Punktis 2.3.1 loetletud kulude puhul on käibemaks abikõlblik.

2.3.3 Kõik abikõlblikud kulud peavad olema põhjendatud, dokumenteeritud ja taotluses kirjeldatud. Abikõlblikud kulud tuleb tõendada vastavate taotleja tasutud arvete maksekorralduste või arvelduskonto- või krediitkaardi väljavõtetega. Sularahatehingud ei ole toetuse andmise raames lubatud.

2.3.4 Kulu arvestatakse tekkepõhiselt. Kulu tekkimise päevaks loetakse kuludokumendi koostamise kuupäeva.

2.3.5 Toetuse andmise raames ei ole abikõlblikud järgmised kulud:

2.3.5.1 elektri- ja nõrkvoolusüsteemi töödega (välja arvatud toetatavate tegevustega otseselt seotud elektritöödega) seotud kulu;

2.3.5.2 kaugküttevõrguga liitumisega seotud kulu ehk liitumistasu kulu, sh liitumiseks vajalike seadmete ning seadmete paigaldamisega seotud kulu;

2.3.5.3 taastuenergia tootmiseseadme võrguga liitumisega seotud kulu ehk liitumistasu kulu, sh liitumiseks vajalike seadmete (uus arvesti, liitumiskilp ja muud liitumiseks vajalikud seadmed) ning seadmete paigaldamisega seotud kulu;

2.3.5.4 vee- ja kanalisatsioonisüsteemi töödega (välja arvatud toetatavate tegevustega otseselt seotud tööde või heitvee jääksoojuse kasutamise seadme paigaldamisega või vee soojendamise seadme või sooja vee jaotamise süsteemiga) seotud kulu;

2.3.5.5 kinnistu piirete, parkimiskohtade, välisvalgustuse ja haljastusega (välja arvatud vesi-vesi tüüpi soojuspumba paigaldamisega kaasneva pinnase taastamisega) seotud kulu;

2.3.5.6 muude ehitustöödega, mis ei ole seotud sisekliima parandamisega, hoone piirdekonstruktsioonide muutmise, küttesüsteemide asendamise või rekonstrueerimisega ning taastuenergiaallikaid kasutavate seadmete paigaldamisega ning mis ei taga toetuse saamiseks vajaliku eesmärgi saavutamist, seotud kulu;

2.3.5.7 ehitustööde teostamise tööjõukulu juhul, kui väikeelamu omanik teostab rekonstrueerimistööd oma tarbeks ise eraisikuna;

2.3.5.8 ülemäärased, toreduslikud või tahtlikult väärt arvestatud kulud.

2.4 Toetatavate tegevuste abikõlblikkuse periood

2.4.1 Toetuse andmise raames toetatakse tegevusi, mis on teostatud pärast sihtasutusele KredEx (*edaspidi Kredex*) toetuse taotluse esitamist, välja arvatud rekonstrueerimise projekteerimise ja energiamärgise andmisega seotud kulu, mis on abikõlblik alates käesoleva toetuse andmise tingimuste kinnitamisest.

2.4.2 Toetuse andmise raames on taotlejal kohustus teostada toetatavad tegevused 18 kuu jooksul toetuse taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates, tehnosüsteemide rekonstrueerimise või asendamise puhul 12 kuu jooksul toetuse taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates. Toetatavate tegevuste teostamisaja pikendamine on võimalik ühekordselt kuni 12 kuuks põhjendatud juhtudel taotleja avalduse alusel.

2.5 Toetuse rahastamistingimused, piirmäär ja summa

2.5.1 Toetuse määr on kuni 30% toetatavate tegevustega seotud abikõlblikest kuludest. Maksimaalne võimalik toetussumma on 15 000 eurot väikeelamu kohta. Ülejäänud maksumuse peab tagama taotleja omafinantseeringuna.

2.5.2 Rekonstrueerimistööde teostamiseks vajaliku projekteerimise, omanikujärelevalve ning energiamärgise andmisega seotud kulude hüvitamist saab taotleja taotleda vaid koos rekonstrueerimistööde teostamise toetuse taotluse esitamisega. Kui ehitusprojekt hõlmab terviklahendust, millest on rekonstrueerimistööd toetuse andmise raames toetuse taotlemisel teostatud vaid osaliselt, toetatakse rekonstrueerimistööde projekteerimist 15% ulatuses projekteerimise maksumusest.

2.6 Toetuse põhitingimused

2.6.1 Toetuse saamiseks peab taotleja väikeelamu olema ehitatud õiguslikul alusel ja kantud ehitisregistrisse, samuti peab ehitisregistrisse olema märgitud ehitise esmase kasutuselevõtmise aasta. Toetatakse abikõlblike tegevuste elluviimist enne 1993. aastat ehitatud ja kasutusse võetud väikeelamutes.

2.6.2 Toetuse saamiseks käesolevas punktis nimetatud tööde teostamiseks on taotleja kohustatud järgima tööde teostamisele seatud nõudeid vähemalt alltoodud nõuete ulatuses:

2.6.2.1 soojustama välisseinad soojuslähivusega $U \leq 0,20$ (W/m²K), koos välisseinaga soojustava sokli või vundamendi osas soojuslähivuse nõue ei rakendu;

2.6.2.2 soojustama katuse, katuslae või põõningulae soojuslähivusega $U \leq 0,12$ (W/m²K);

2.6.2.3 vahetama välisaknad akende vastu soojuslähivusega $U \leq 1,10$ (W/m²K) (vähemalt kolmekordne klaaspakett);

2.6.2.4 esimese korruse põranda või kütmata ruumi kohal asetseva põranda soojuslähivus peab olema $U \leq 0,25$ (W/m²K);

2.6.2.5 toetuse andmise raames paigaldatava kütteseadme minimaalsed kasutegurid (alumise kütteväärtuse alusel) peavad olema halupuukatlal 0,80, pelletkatlal 0,85 ja gaasikatlal 0,95 (kondensaatkatel);

2.6.2.6 õhk-vesi tüüpi soojuspumba soojustegur (COP) peab kütmisel olema vähemalt 3,5 (7°C/35°C EN 14511) ja vesi-vesi (maasoojuspump) tüüpi soojuspumpade süsteemi soojustegur (COP) vähemalt 4,0 (0°C/35°C EN 14511);

2.6.2.7 tsentraalse küttesüsteemi puhul peab süsteem olema ruumide põhiselt reguleeritav, radiaatoritele ja põrandakütte kontuuridele tuleb paigaldada termostaatventiilid;

2.6.2.8 soojustagastusega ventilatsiooniagregaadi temperatuuri suhtarv (kasutegur) peab olema vähemalt 0,80;

2.6.2.9 välisseina soojustamisel ja akende vahetamisel peab taotleja paigaldama elu- ja magamistubade välisseina või aknaraami ka värskeõhuklapid, mille õhuvoolu läbilaskevõime ühe toa kohta on vähemalt 10 l/s.

2.6.3 Toetuse taotleja peab rekonstrueerimistööde teostamiseks või taastuenergiaallikaid kasutavate seadmete soetamiseks ja paigaldamiseks võtma valdkonnas tegutsevatelt ettevõtetelt iga rekonstrueerimistöö või seadme kohta vähemalt kolm pakkumist, välja arvatud juhul, kui taotleja teostab rekonstrueerimistööd ise. Kui toetuse taotleja tellib mitu või kõik tööd ühelt pakkujalt, võtab toetuse taotleja pakkumised vastavale rekonstrueerimistööde kogumile. Kui toetuse taotleja ei vali odavaimat pakkumist või juhul, kui toetuse taotlejast mitteolenevatel põhjustel ei ole võimalik võtta kolme pakkumist, peab toetuse taotleja põhjendama oma valikut või pakkumiste võtmata jätmist kirjalikult taotluse vormil.

2.6.4 Taastuenergia tootmiseseadme paigaldamisel ja akupanga paigaldamisel peab müüja tagama vähemalt viie aasta pikkuse tootjagarantii kõigile komponentidele ja paigaldaja vähemalt viie aasta pikkuse garantii paigaldamistöödele.

2.6.5 Taastuenergia elektritootmiseseadme avaliku võrguga ühendamiseks on vajalik võrguettevõtja väljastatud liitumispakkumine. Elektritootmiseseadmete abikõlblikkuse hindamise kriteeriumiteks on kuni 11 kW tootmiseseadmete vastavus Eesti standarditest (sh EVS-EN 50438:2008) ning võrgueeskirjast tulenevatele nõuetele.

2.6.6 Taastuenergiaallikaid kasutava kütteseadme soetamisel peab müüja tagama vähemalt kahe aasta pikkuse tootjagarantii kõigile komponentidele ja paigaldamisel peab paigaldaja

tagama vähemalt kahe aasta pikkuse garantii paigaldamistöodele. Juhul kui tegemist on väljaspool Euroopa majanduspiirkonda asuva tootja toodetud seadmega, siis peab sellel olema CE sertifikaat ja vähemalt kaheaastane tootjagarantii.

2.6.7 Käesolevaga ei toetata ärieesmärkide saavutamisele suunatud tegevusi, mille eesmärgiks on eluruumina kasutusel oleva väikeelamu edaspidine kasutusele võtmine mitteeluruumina. Taotleja väikeelamut tuleb eraldatud toetuse saamisel sihtotstarbeliselt kasutada vähemalt viie aasta jooksul taotluse rahuldamise otsuse jõustumisest.

3. TOETUSE TAOTLEMINE, NÕUDED TAOTLUSELE JA TAOTLEJALE

3.1 Toetuse taotlemine

3.1.1 Käesoleva toetuse andmise tingimuste alusel toetuse taotlemisel esitatakse taotlus toetuse saamiseks KredExile toetuse andmise raames toetatavate tegevuste osas. Taotlusvorm koos lisade ja lisadokumentidega esitatakse KredExile kas digitaalselt allkirjastatuna e-kirjaga, paberkandjal või KredExi e-keskkonna kaudu. Paberkandjal esitatud taotlus peab laekuma suletud ümbrikus, saadetuna tähitud kirjana aadressil SA KredEx, Hobujaama 4, 10151 Tallinn. Ümbrikul peab olema taotleja täisnimi, aadress ja märged „Väikeelamute toetus“. Taotluse postitamise või e-kirja saatmise kuupäev ei tohi olla varasem kui voozu avamise tähtpäev.

3.1.2 Toetust saab taotleda jooksvalt kuni toetuse eelarveliste vahendite ammendumiseni.

3.1.3 KredEx teavitab üleriigilise levikuga päevalehes ja oma kodulehel taotluste vastuvõtmise alustamise kuupäevast. Taotluste esitamise viisist teavitab KredEx oma veebilehel. Taotluste vastuvõtmise lõppemise kuupäevast teavitab KredEx toetuste eelarve lõppemisel.

3.2 Nõuded taotlejale

3.2.1. Toetuse taotleja peab olema kinnistusraamatusse kantud kinnisasja füüsilisest isikust omanik, ühis- või kaasomandis olevate kinnisasjade puhul üks füüsilistest isikutest omanikest volitatud esindajana või olema füüsiline isik, kelle kasuks on seatud hoonestusõigus.

3.2.2 Kui taotleja väikeelamu on füüsilise ja juriidilise isiku kaasomandis, saab füüsilisest isikust omanik taotleda toetust vastavalt talle kuuluvale proportsionaalsele osale kinnisasjast.

3.2.3 Toetuse taotleja väikeelamu võib olla ka ridaelamu või kaksikelamu sektsioon, millel on oma katus ja eraldi sissepääs maapinnalt. Rida- ja kaksikelamute puhul, mille piirdekonstruktsioonid on ühised ja mis kuuluvad kaasomandisse, peavad piirdekonstruktsioonide rekonstrueerimise puhul, välja arvatud akende vahetamine kaasomanikud esitama taotluse ühiselt.

3.2.4 Toetuse taotleja rahvastikuregistrisse kantud alalise elukoha aadress peab toetuse taotluse esitamisel ühtima toetuse abil rekonstrueeritava väikeelamu, välja arvatud suvila ja aiamaia, aadressiga.

3.2.5 Toetuse saamisel peab toetuse saaja finantseerima vähemalt 70% toetatavate tegevustega seotud abikõlblikest kuludest.

3.2.6 Taotlust ei või esitada taotlejad, kes on eelneva viie aasta jooksul rikkunud KredExiga sõlmitud lepingu tingimusi või on jätnud KredExi ees täitmata mõnest teisest lepingust tulenevad kohustused, sealhulgas ei ole eraldatud toetust sihipäraselt kasutanud.

3.3 Taotleja kohustused

3.3.1 Toetuse taotleja on kohustatud:

- 3.3.1.1 tutvuma käesoleva toetuse andmise tingimustes toodud toetuse taotlemise tingimustega;
- 3.3.1.2 vastutama taotluses esitatud andmete õigsuse eest;
- 3.3.1.3 esitama KredExi või tema poolt volitatud isiku põhjendatud nõudmisel taotleja ja taotluse kohta lisateavet nõutud vormis ja tähtajal;
- 3.3.1.4 võimaldama kontrollida taotluse ja taotleja vastavust nõuetele, sealhulgas võimaldama teha paikvaatlust;
- 3.3.1.5 viivitamata teavitama KredExi taotluses esitatud andmetes toimunud muudatustest või ilmnenu asjaoludest, mis võivad mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist;
- 3.3.1.6 esitama KredExi nõudmisel toetuse andmise raames toetatavate tegevuste teostamist tõendavad dokumendid;
- 3.3.1.7 esitama KredExile informatsiooni, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist.

3.4 Nõuded taotlusele

3.4.1 Taotlus peab vastama järgmistele nõuetele:

- 3.4.1.1 taotlus on esitatud KredExi poolt koostatud vormil koos lisadokumentidega ja käesoleva toetuse andmise tingimustes ettenähtud korras;
- 3.4.1.2 toetust taotletakse käesoleva toetuse andmise tingimuste punktis 2.2 nimetatud toetatavatele tegevustele;
- 3.4.1.3 taotluses sisalduv tegevuste kirjeldus vastab käesoleva toetuse andmise tingimuste punktis 2.1 toodud eesmärkidele;
- 3.4.1.4 taotletava toetuse suurus ei ületa käesoleva toetuse andmise tingimuste punktis 2.5.1 sätestatud toetuse määra ega toetussummat;
- 3.4.1.5 taotluses sisalduv tegevuste eelarve sisaldab nõutavat omafinantseeringut;
- 3.4.1.6 taotluses esitatud andmed on täielikud ja õiged. Taotluse on allkirjastanud taotleja või taotleja volitatud esindaja digitaalallkirjaga elektroonsel taotlusel või omakäelise allkirjaga paber kandjal esitatud taotlusel.

3.4.2 Taotlus peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 3.4.2.1 üldandmed taotleja kohta: ees- ja perekonnanimi, isikukood, kontaktandmed;
- 3.4.2.2 andmed väikeelamu kohta, milles teostatavateks tegevusteks toetust taotletakse: aadress, ehitisregistri kood, katastriüksuse tunnus;
- 3.4.2.3 rekonstrueerimistööde ja taastuenergiaallikaid kasutavate seadmete soetamise ja paigaldamise eelarve, ajakava ja andmed rekonstrueerimistööde planeeritava teostaja kohta;
- 3.4.2.4 rekonstrueerimistööde ja taastuenergiaallikaid kasutavate seadmete paigaldamise projekteerimise ning omanikujärelevalve teenuse maksumus ja andmed projekteerimise ja omanikujärelevalve teostaja kohta;
- 3.4.2.5 kinnitus omafinantseeringu olemasolu kohta vähemalt osas, mida toetus ei kata;
- 3.4.2.6 taotleja kinnitus esitatud andmete õigsuse kohta;
- 3.4.2.7 taotluse lisadokumendid.

3.4.3 Taotluse lisadokumendid on:

- 3.4.3.1 ehitusseadustiku kohane ehitusprojekt ja ehitusteatis, välja arvatud juhul, kui vastav informatsioon on kantud ehitisregistrisse;
- 3.4.3.2 taastuenergiaallikaid kasutavate seadmete paigaldamise projekt või tehniline kirjeldus;
- 3.4.3.3 projekteerija antud hinnang taastuenergiaallikaid kasutavate seadmete eeldatava aastase energiatootangu kohta;
- 3.4.3.4 väikeelamu mõõdetud energiatarbimisel põhinev energiamärgis;
- 3.4.3.5 rekonstrueerimistööde ja taastuenergiaallikaid kasutavate seadmete soetamise ja paigaldamise hinnapakkumised;
- 3.4.3.6 omafinantseeringu olemasolu tõendav dokument (kas laenuotsuse koopia või panga kontojäägi väljavõte, mis kinnitab vajaliku omafinantseeringu olemasolu);
- 3.4.3.7 paigaldatavate seadmete tootespetsifikatsioonid;

3.4.3.8 vajadusel kohaliku jaotusvõrguettevõtja väljastatud liitumispakkumine. Võrguettevõtja liitumispakkumine ei ole nõutav, kui taastuenergia toomisseade paigaldatakse piirkonnas, kus jaotusvõrk puudub.

4. TAOTLUSE MENETLEMINE

4.1 Taotluse menetlemine

4.1.1 KredEx teostab taotleja ja tema esitatud taotluse suhtes järgmisi toiminguid: taotluse registreerimine, läbivaatamine või läbivaatamata tagastamine, selgituste ja lisainformatsiooni või taotluse täienduste või muudatuste küsimine, taotluse ja taotleja nõuetele vastavaks või mittevastavaks tunnistamine, taotluse rahuldamine või rahuldamata jätmine.

4.1.2 KredEx registreerib ja vaatab taotluse läbi. Taotlused registreeritakse saabumise järjekorras.

4.1.3 Taotluse läbivaatamise käigus kontrollitakse taotluse ja taotleja vastavust käesoleva toetuse andmise tingimustes sätestatud nõuetele ning toetatavate tegevustega seotud kulude abikõlblikkust.

4.1.4 KredEx võib taotluse läbivaatamise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisainformatsiooni taotluses esitatud andmete kohta või taotluse täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et esitatud taotlus ei ole piisavalt selge või selles esineb muid puudusi, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad täiendavat selgitamist, täiendamist või lisainformatsiooni. Taotlejale antakse selgituste ja lisainformatsiooni esitamiseks aega kuni 10 tööpäeva vastavasisulise teate väljastamise kuupäevast. Selgituste ja lisainformatsiooni nõudmisel ning taotluse täiendamisel ja muutmisel peatub menetlustähtaegade kulgemine kuni selgituste ja lisainformatsiooni saamiseni.

4.1.5 Taotlus ja taotleja tunnistatakse nõuetele vastavaks ning taotlus võetakse menetlusse juhul, kui on täidetud kõik käesoleva toetuse andmise tingimustes taotlusele ja taotlejale esitatud nõuded.

4.1.6 Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

4.1.6.1 taotlus ei vasta taotlusele esitatavatele nõuetele ning puudust ei ole võimalik käesoleva toetuse andmise tingimuste punkti 4.1.4 alusel määratud tähtaja jooksul kõrvaldada;

4.1.6.2 taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid;

4.1.6.3 taotleja ei võimalda kontrollida taotluse vastavust nõuetele;

4.1.6.4 taotleja ei ole käesoleva toetuse andmise tingimuste punkti 4.1.4 alusel määratud tähtaja jooksul taotluses esinevaid puudusi kõrvaldanud.

4.1.7 Taotlusi rahuldatakse nende vastuvõtmise järjekorras.

4.1.8 KredExil on õigus teha taotlejale ettepanek muuta taotlust, kui taotluse täielik rahuldamine ei ole võimalik toetuse eelarve ammendumise tõttu või põhjendatud, arvestades taotletud toetuse summat, projekti tegevusi, kulusid ja projektiga saavutatavaid tulemusi. Taotluse muutmata jätmise ettepanekuga mittenõustumisel on KredExil õigus jätta taotlus rahuldamata.

4.1.9 Taotluse menetlemise tähtaeg on 30 tööpäeva alates nõuetele vastava taotluse esitamisest KredExile. KredExil on õigus vajadusel menetlemise tähtaega pikendada.

4.1.10 Taotleja või taotluse nõuetele mittevastavaks tunnistamise korral teeb KredEx taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

4.1.11 Taotlusi võetakse vastu, kuni taotletavate toetuste summa on võrdne või ületab toetusteks eraldatud vahendite summa.

4.2 Taotluse rahuldamine, osaline rahuldamine või rahuldamata jätmine

4.2.1 KredEx hindab sisuliselt kõiki nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi. KredExil on õigus kaasata taotluse sisuliseks hindamiseks valdkondlikke eksperte.

4.2.2 Taotlus rahuldatakse vastava otsusega kas osaliselt või täielikult. Taotluse rahuldamata jätmise korral teeb KredEx taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

4.2.3 Taotluse osaline rahuldamine on lubatud üksnes põhjendatud juhtudel ja tingimusel, et toetuse andmise eesmärk on saavutatav ka taotluse osalisel rahuldamisel. Taotluse osalisel rahuldamisel võib taotleja nõusolekul vähendada toetuse summat. Kui taotleja ei ole nõus toetuse summa muutmise, teeb KredEx taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

4.2.4 Taotluse osaline rahuldamine on lubatud juhul, kui:

4.2.4.1 taotluse registreerimisel tekkinud järjekoht paneb taotluse olukorda, kus selle rahaline maht ületab toetuse eelarve vaba jääki;

4.2.4.2 toetust taotletakse rohkem, kui käesoleva toetuse andmise tingimuste punktis 2.5.1 toodud maksimaalne toetussumma;

4.2.4.3 toetust taotletakse ühtlasi kuludele, mis ei ole abikõlblikud;

4.2.4.4 projekti eesmärgid on saavutatavad ka osalise toetusega.

4.2.5 Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse:

4.2.5.1 toetuse eraldaja;

4.2.5.2 toetuse saaja;

4.2.5.3 toetatavad tegevused;

4.2.5.4 maksimaalne toetusmäär ja maksimaalne võimalik toetussumma;

4.2.5.5 tegevuste planeeritud abikõlblik kogumaksumus;

4.2.5.6 toetatavate tegevuste elluviimise tähtaeg;

4.2.5.7 otsuse vaidlustamise alused ja tähtaeg.

4.2.6 Taotluse rahuldamata jätmise otsus tehakse juhul, kui:

4.2.6.1 toetuse eraldamine ei täida käesoleva toetuse andmise tingimuste punktis 2.1 toodud toetuse andmise üldiseid eesmärke;

4.2.6.2 projekti eesmärgid on saavutatavad ka ilma toetuseta;

4.2.6.3 taotluses on esitatud valeandmeid;

4.2.6.4 toetuse eelarvelised vahendid on ammendunud;

4.2.6.5 toetuse taotleja ei kõrvalda puudusi ega esita täiendavaid dokumente ettenähtud tähtajaks.

4.2.7 Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse:

4.2.7.1 otsuse tegija;

4.2.7.2 taotluse andmed;

4.2.7.3 otsuse sisu ja taotluse rahuldamata jätmise põhjendus;

4.2.7.4 otsuse vaidlustamise alused ja tähtaeg.

4.2.8 Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus toimetatakse toetuse taotlejani elektroonilise digitaalselt allkirjastatud teatega või kirjalikult posti teel, kui taotleja ei ole taotluses aktsepteerinud elektronposti kasutamist.

4.3 Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamine

4.3.1 Taotluse rahuldamise otsust muudetakse või see tunnistatakse kehtetuks KredExi algatusel või toetuse saaja taotluse alusel.

4.3.2 Toetuse saaja on kohustatud taotlema KredExilt taotluse rahuldamise otsuse muutmist järgmistel juhtudel:

4.3.2.1 soovitakse pikendada tegevuste elluviimise tähtaega pikemaks kui käesoleva toetuse andmise tingimuste punktis 2.4.2 toodud tähtaeg;

4.3.2.2 toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata. Sellisel

juhul on toetuse saajal õigus saada toetust juba tehtud nõuetelevastavate tööde eest mis on vastu võetud kooskõlas algse taotluse rahuldamise otsusega ning mis on panustanud toetuse andmise eesmärgi saavutamisse.

4.3.3 KredExil on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest muu hulgas juhul, kui soovitatav muudatus mõjutab oluliselt toetuse andmise eesmärgile vastavat oodatavat tulemust ja mõju.

4.3.4 Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab KredEx 20 tööpäeva jooksul arvates vastavasisulise taotluse saamisest.

4.3.5 Taotluse rahuldamise otsuse võib KredEx kehtetuks tunnistada, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

4.3.5.1 toetuse saaja ei täida käesolevates toetuse andmise tingimustes või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimusi või ei kasuta toetust ettenähtud tingimustel;

4.3.5.2 toetuse saaja ei ole taotluse rahuldamise otsuses nimetatud tähtaja jooksul toetatavaid tegevusi ellu viinud;

4.3.5.3 toetatavaid tegevusi ei ole võimalik lõpetada enne otsuses märgitud tähtaega;

4.3.5.4 toetuse saaja esitab avalduse toetusest loobumise kohta;

4.3.5.5 toetuse saaja on toetuse andmise raames ellu viinud tegevusi, mis ei vasta taotluses märgitule;

4.3.5.6 ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud või oleks taotlus rahuldatud osaliselt;

4.3.5.7 taotlemisel või tegevuste elluviimisel on teadlikult esitatud ebaõiget või mittetäielikku teavet või on teave jäetud teadlikult esitamata;

4.3.5.8 toetuse saaja taotlust taotluse rahuldamise otsuse muutmiseks ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata.

4.3.6 Juhul kui toetuse andmise raames toetatavate tegevuste maksumus kujuneb odavamaks kui toetuse taotluses märgitud summa, makstakse toetust taotluse rahuldamise otsuses märgitud protsendi määras lähtuvalt tegevuste tegelikust maksumusest. Juhul kui toetuse andmise raames toetatavate tegevuste maksumus kujuneb kallimaks kui toetuse taotluses märgitud summa, makstakse toetust taotluse rahuldamise otsuses märgitud summas.

5. TOETUSE VÄLJAMAKSMISE TINGIMUSED

5.1 Toetuse väljamaksmise tingimused

5.1.1 Toetuse väljamakse otsus ja toetuse väljamakse tehakse toetuse saajale vastavalt taotluse rahuldamise otsuses toodud tingimustele. Toetus makstakse välja ühes osas pärast kõigi toetuse andmise raames elluviidavate abikõlblike tegevuste tulemuste vastuvõtmist toetuse saaja poolt.

5.1.2 Toetuse saaja on kohustatud esitama KredExile toetuse väljamakse taotluse 30 tööpäeva jooksul arvates punktis 5.1.6 toodud tingimuste täitmisest.

5.1.3 Toetuse saaja peab esitama KredExile asjakohase väljamakse taotluse koos ehitus- või töövõtulepingute (olemasolul) ja teostatud tööde üleandmis-vastuvõtmisaktiga ning kinnitama punktis 5.1.6 toodud tingimuste täitmist. Juhul, kui taotleja teostab taastuvenergia tootmiseseadme paigaldamise tööd ise, tuleb esitada auditi kohustusega elektripaigaldise auditi protokoll vastavalt seadme ohutuse seaduse § 9 lõike 4 punktide 1-4 alusel kehtestatud auditi kohustusega elektripaigaldistele ning elektripaigaldise auditile ja auditi tulemuste esitamisele esitatavatele nõuetele.

5.1.4 Juhul kui toetuse andmise raames toetatavate rekonstrueerimistöode teostamise või materjali soetamise kulud ületavad märkimisväärselt analoogsete või sama toetuse andmise raames toetatavate samalaadsete tegevuste või materjali soetamise kulu või ei vasta rekonstrueerimistöode või -materjali turuhinnale, on KredExil õigus vastava ekspertiisi tulemuste alusel toetuse väljamakse summat vähendada ning muuta taotluse rahuldamise otsust.

5.1.5 KredEx teeb väljamakse otsuse hiljemalt 20 tööpäeva jooksul väljamakse taotluse esitamise arvestes ja teeb väljamakse toetuse saaja esitatud kontole 10 tööpäeva jooksul väljamakse otsusest.

5.1.6 Toetuse väljamakse tegemise eeldusteks on järgmised asjaolud:

5.1.6.1 toetuse väljamaksmise hetkeks on teostatud rekonstrueerimistööd või paigaldatud taastuenergiaallikaid kasutavad seadmed;

5.1.6.2 toetuse saaja on tasunud teenuse eest vähemalt 70% abikõlblikest kuludest ning esitanud KredExile maksekorralduse või konto- või krediitkaardi väljavõtte, mis kinnitab tasumist teostatud tööde eest;

5.1.6.3 toetuse saaja on esitanud kinnituse ehitusseadustiku kohase ehitise kasutusteatis esitamise kohta või kasutusloa väljastamise kohta.

5.1.7 Kui teenuse eest tasuta väljamakse taotluse esitamise hetkeks vaid 70% ulatuses abikõlblike kulude mahust, peab toetuse saaja esitama KredExile teenuse eest täielikku tasumist tõendava taotleja tasunud maksekorralduse või konto- või krediitkaardiväljavõtte 30 tööpäeva jooksul arvestes toetuse väljamakse tegemisest.

5.1.8 Toetuse saaja peab KredExile esitama kulude tekkimist tõendavad dokumendid (koopiad), milleks on:

5.1.8.1 vastava tehingu toimumist tõendav arve;

5.1.8.2 töö üleandmise-vastuvõtmise aktid ja ehitus- või töövõtulepingud (olemasolul);

5.1.8.3 esitatud arve ja selle tasumist kinnitavad maksekorraldused, konto- või krediitkaardiväljavõtted;

5.1.8.4 vastava ehitise kasutusteatis või kasutusluba, välja arvatud juhul, kui vastav informatsioon on kantud ehitisregistrisse või ei ole abikõlblike tegevuste puhul nõutud.

5.1.9 Pärast väljamakse taotluse saamist kontrollib KredEx kulude tekkimist tõendavaid dokumente ja väljamakse taotluse nõuetele vastavust ning nende vastavuse korral algatab väljamakse.

5.1.10 KredEx võib teha toetuse väljamaksmisest osalise või täieliku keeldumise otsuse juhul, kui:

5.1.10.1 esitatud väljamakse taotlus või kuludokumendid ei vasta ettenähtud nõuetele;

5.1.10.2 esitatud kuludokumendid ei vasta toetuse taotluses esitatud projekti perioodile, tegevustele või eesmärkidele;

5.1.10.3 teostatud tegevused ei vasta toetuse taotluses kirjeldatud tegevustele või nende toimumine või tulemuste nõuetele vastavus ei ole tõendatud.

5.2 Aruannete esitamise tähtajad ja kord

5.2.1 Toetuse saaja on kohustatud esitama KredExile väikeelamu rekonstrueerimise lõppemisele järgneva kalendriaasta mõõdetud tarbimisandmete baasil koostatud elamu energiamärgise hiljemalt ühe kuu möödudes asjakohase kalendriaasta lõppemisest.

5.2.2 Toetuse saaja esitab energiamärgise KredExile või tema volitatud isikule elektrooniliselt digitaalallkirjaga allkirjastatult või paber kandjal omakäeliselt allkirjastatult.

6. ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

6.1 Toetuse saaja kohustused

6.1.1 Toetuse saaja on kohustatud:

6.1.1.1 viima teostatavad tööd ellu taotluses ja taotluse rahuldamise otsuses fikseeritud tähtaegade ja tingimuste kohaselt;

6.1.1.2 teavitama KredExit taotluse tegevuste, eelarve ja tähtaegade muutmise vajadusest;

6.1.1.3 kasutama toetust vastavuses esitatud taotluse ja taotluse rahuldamise otsusega;

6.1.1.4 maksma toetuse tagasi tagasinõudmise otsuses näidatud summas ja tähtpäevaks;

- 6.1.1.5 vastama KredExi poolt esitatud küsimustele toetuse saaja ja tööde teostamise kohta;
- 6.1.1.6 esitama KredExile tähtaegselt tööde teostamisega seonduvat informatsiooni ja energiamärgise;
- 6.1.1.7 tagama toetuse andmise eesmärgile vastava vara säilimise ja sihtotstarbelise kasutamise vähemalt viie aasta jooksul abikõlblikkuse perioodi lõppemisest arvates;
- 6.1.1.8 kindlustama väikeelamu vähemalt viiel järjestikusel aastal alates toetuse taotluse rahuldamise otsusest;
- 6.1.1.9 säilitama taotluse, toetuse ja tööde teostamisega seonduvat dokumentatsiooni vähemalt 7 aastat alates toetuse väljamaksmisest;
- 6.1.1.10 võimaldama teostada kuludokumentide auditit ja järelevalvetoiminguid (*edaspidi järelevalve*);
- 6.1.1.11 võimaldama järelevalvet teostavale isikule juurdepääsu toetuse saamisega seotud elamusse, andma audiitori ja järelevalvet teostava isiku kasutusse kõik tööde teostamisega seotud andmed ja dokumendid 3 tööpäeva jooksul nõudmisest arvates;
- 6.1.1.12 osutama auditi ja järelevalve kiireks läbiviimiseks igakülgset abi;
- 6.1.1.13 viivitamata kirjalikult informeerima KredExit kõigist esitatud andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saaja poolt oma kohustuste täitmist;
- 6.1.1.14 tagama, et väikeelamu võõrandamisel lähevad toetuse saaja kohustused edasi uuele omanikule, vastasel juhul kuulub toetus proportsionaalselt väikeelamu mittekasutamise ajale tagasimaksmisele;
- 6.1.1.15 täitma teisi toetuse andmisega seonduvates õigusaktides sätestatud kohustusi.

6.2 KredExi õigused ja kohustused

- 6.2.1 KredExil on õigus:
  - 6.2.1.1 teostada kuludokumentide auditit ja järelevalvetoiminguid ning sooritada paikvaatlust vähemalt 10% ulatuses taotluse rahuldamise otsuste mahust;
  - 6.2.1.2 kontrollida toetuse sihtotstarbelist kasutamist;
  - 6.2.1.3 nõuda taotluses sisaldunud rekonstrueerimistöde ja taastuenergiaallikaid kasutavate seadmete paigaldamise kestuse, tegevuste, eesmärkide ja kulude kohta täiendavate andmete ja dokumentide esitamist, mis tõendavad tegevuste nõuetekohast teostamist ja toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;
  - 6.2.1.4 vähendada toetuse suurust proportsionaalselt toetuse saaja poolt tööde teostamisel vähem kasutatud summa võrra, kui esitatud dokumentidest selgub, et toetuse saaja on osaliselt või täielikult jätnud tegemata planeeritud tegevusi, mille tulemusel on eelarve võrreldes planeerituga vähenenud või on teostatud tööd odavnenu;
  - 6.2.1.5 peatada toetuse väljamaksmine ja nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist, kui toetuse saaja rikub käesoleva toetuse andmise tingimustes sätestatud tingimusi või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatust;
  - 6.2.1.6 peatada toetuse väljamaksmine ning nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist, kui esineb vähemalt üks käesoleva toetuse andmise tingimuste punktis 4.3.5 toodud asjaolu;
  - 6.2.1.7 vähendada väljamakstava toetuse suurust proportsionaalselt toetuse saaja tegevuste toetamisel investeringu kogusumma vähenemisel alla taotluse rahuldamise otsuses sätestatud määra;
  - 6.2.1.8 teostada muid toetuse andmisega seonduvates õigusaktides kehtestatud toiminguid.